

תצפית בדיקת כנת פלפל, תחנת יאיר 2009/10

רבקה אופנבך, דורית חשמונאי, אבי אושרוביץ, יורם צביאלי, סבטלנה גורגיו, ישראל צברי, רמי גולן -
מו"פ ערבה תיכונה וצפונית

תקציר

בתצפית שנערכה בעונת 2009/10 בתחנת יאיר נבחנה הכנה 72004 עליה הורכב הזן 7211, שניהם מטיפוח זרעים גדרה. הניסוי נשתל (20/8/09) בבית רשת 25 מש. הקטיף החל ב- 22/12/09 והסתיים ב- 14/4/10, נערכו 7 קטיפים במהלך העונה. יכול הזן 7211 מורכב על כנה השיא יכול כללי גבוה בהשוואה לביקורת ללא הרכבה (8.5 ק"ג/מ"ר בהשוואה ל- 7.1 ק"ג/מ"ר בהתאמה). אחוז היצוא היה נמוך (44%) בשתיל המורכב בהשוואה לביקורת (56%). ציון איכות גבוה לטיפול הצמחים המורכבים בהשוואה לביקורת (4.8 בהשוואה ל- 1.3 לטיפול ביקורת). משקל הפרי ליצוא בצמחים המורכבים היה נמוך בממוצע עונתי, 205 גרם בהשוואה ל- 222 גרם בביקורת. מומלץ להמשיך ולבחון בעתיד כנות חדשות עם מירב העמידות לוירוסים כולל עמידות לוירוס. יש להקפיד שיהיו עמידות זהות של הוירוסים בכנה וברוכב למניעת התמוטטות צמחים מורכבים כתוצאה מאי התאם בעמידות, תופעה שנמצאה בעגבניות מורכבות.

מבוא

הקטנת השימוש בחומרים כימיים לחיטוי קרקע, הקטנת מגוון החומרים, התעצמות הנגיעות בנמטודות ומחסור בזנים עמידים לנמטודות מחזקים את הצורך בהתאמת כנות פלפל לגדול מסחרי הקונבנציונלי והאורגני. בשנים האחרונות עלה מגוון כנות פלפל של חברות הזרעים, לכנות אלה עמידות שונות ביניהן עמידות לנמטודות. בחינת הכנות המותאמות לזנים המסחריים יאפשר הכנת סדרת כנות מומלצות לחקלאים אורגנים ובעתיד אף לחקלאים בגדול הרגיל. מטרת הניסוי הייתה איתור כנות פלפל בעלות עצמת צימוח חזקה למתן מענה למחלות קרקע (נמטודות). עם עמידות לוירוסים ולתנאי גידול שונים: עמידות למלח וטמפרטורות נמוכות בחורף.

שיטות וחומרים

שתילי פלפל נשתלו (20/8/09) בבית רשת 25 מש בתחנת יאיר. הגידול כוסה ברשת צל 40% עד 25/9 וכוסה שוב ברשת צל בשבוע האחרון של פברואר. גג הרשת נשטף באמצע אוקטובר לשיפור חדירת הקרינה.

התצפית נשתלה בשתי חזרות ונבחן בה הזן 7211 מורכב על כנת 72004 בהשוואה לאותו זן בגידול ללא הרכבה. הזן והכנה שניהם מטיפוח זרעים גדרה. הקטיף החל ב- 22/12/09 והסתיים ב- 14/4/10, נערכו 7 קטיפים במהלך העונה. הפרי מוין במרכז האיכות בתחנת יאיר לפי המדדים לאיכות יצוא. פרי באיכות יצוא הושהה בסימולציה לתנאי יצוא למשך 14 יום בטמפרטורה של 7 מ"צ ו- 96% לחות יחסית ואח"כ 3 ימים בטמפרטורה של 20 מ"צ ונבדק שוב לקביעת מוצקותו ומדדי איכות

אחרים לאחר ההשהיה. בסיום הבדיקה נקבע ציון האיכות לפי Hochman and Regev (1990). מרכיבי הציון 60% פרי זקן, 30% כתום, 10% חריגי צבע.

תוצאות וסיכום

בתצפית נבחנו הטיפולים עם שתי חזרות בלבד. נבדקה הכנה 72004 שהורכבה על הזן 7211 (טבלה 1). הרכבת הזן 7211 על הכנה השיא יבול כללי גבוה בהשוואה לביקורת ללא הרכבה (8.5 ק"ג/מ"ר בהשוואה ל- 7.1 ק"ג/מ"ר בהתאמה) (טבלה 2). אחוז היצוא היה נמוך (44%) בשתיל המורכב בהשוואה לביקורת (56%). ציון איכות גבוה לטיפול הרכבה בהשוואה לביקורת (4.8 בהשוואה ל 1.3 – לטיפול ביקורת, טבלה 2). משקל פרי ליצוא בהרכבה נמוך בממוצע עונתי, 205 גרם בהרכבה בהשוואה ל- 222 גרם בביקורת.

מומלץ להמשיך ולבחון בעתיד כנות חדשות עם מירב העמידויות לוירוסים כולל עמידות לוירוס TSWV. יש לזכור כי חשוב שיהיו עמידויות זהות לוירוסים בכנה וברוכב למניעת התמוטטות צמחים מורכבים כתוצאה מאי התאם בעמידויות, תופעה שנמצאה בהרכבות עגבניות.

טבלה 1 : עמידויות הרוכב והכנה

עמידות	כנה	זן
L4, TSWV		7211
L4, TSWV	72004	

טבלה 2 : מרכיבי היבול

זן	טיפול	יבול כללי (ר"ג/מ"ק)	יבול יצוא (ר"ג/מ"ק)	אחוז יצוא (%)	משקל פרי (גרם)	איכות משוקללת (1-10)
7211	לא מורכב	7.1	3.9	56	222	-0.3
7211	על כנת 72004	8.5	3.7	44	205	4.8

טבלה 3 : מרכיבי האיכות (לאחר השהייה בסימולציה ליצוא) לפי חודש

זן	טיפול	ציון איכות (1-10) לחודש קטיף ...		
		1	2	3
7211	לא מורכב	-2.6	.	-1.1
7211	על כנת 72004	5.7	.	-3

טבלה 4 : יבול כללי % לחודש

4	3	2	1	12	יבול כללי (ק"ג/מ"ר)	טיפול	זן
7	22	44	6	22	7.3	לא מורכב	7211
8	29	36	6	21	8.5	על כנת 72004	7211

טבלה 5 : משקל פרי ליצוא (גרם) לפי חודש קטיף

משקל פרי בגרם לחודש				טיפול	זן
3	2	1	12		
200	224	216	223	לא מורכב	7211
209	206	175	206	על כנת 72004	7211

הבעת תודה

תודה לחברת זרעים גדרה על תרומת הזרעים, לחברת חישתיל על ביצוע ההרכבות, ולצוות הטכנאים בתחנת יאיר.

ספרות

Hochman O. and Regev U. (1990). The binary quality price function: theory, empirical testing, and application to Israeli export. Acta Horticulturae No. 259: 117-138.

Root stock for pepper, Yair experiment station Arava 2009/10

Rivka Offenbach, Dorit Hashmonai, Avi Ashorovich, Yoram Zvieli, Svetlana Gogiu, Israel Tzabari, Ram Golan – Central and Northern Arava Research & Development

Key words: Capsicum, fruit quality, early season pepper, off season pepper, fruit quality, net house, greenhouse, grafted pepper, grafting, rootstock